

Національний університет
“Одеська юридична академія”

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

«Дефектологія і девіантологія
(спеціальна психологія)»

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
Психологія	Перший (бакалаврський) рівень	Денна/заочна	3	5	3,5

Викладачі навчальної дисципліни	<p>Бедан Вікторія Борисівна, ст. викладач кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат психологічних наук Одеса вул. Академічна, 9 каб. 28 контактний телефон: +380-063-403-72-08 контактна електронна адреса: e-mail: sociology1@onua.edu.ua</p>
---------------------------------	--

Короткий опис навчальної дисципліни	<p>Дисципліна «Дефектологія і девіантологія» є дисципліною за вибором та орієнтована на теоретичну і практичну підготовку студентів до вирішення практичних проблем, що виникають в сучасних умовах у роботі з дітьми з обмеженими можливостями психічного і фізичного здоров'я, ознайомлення із закономірностями відхиляючого розвитку, його причинами та механізмами, особливостями освоєння соціокультурного досвіду людьми з атипією (відхиленнями і порушеннями психічного розвитку). Також програма курсу передбачає розгляд сучасного стану проблеми відхилень у поведінці особистості, характеристик девіантної поведінки, існуючих форм девіації і делінквенції, ознайомлення з методами психологічної корекції девіантної поведінки особистості.</p>
-------------------------------------	--

Мета навчальної дисципліни	<p>Метою курсу «Дефектологія і девіантологія» є формування у студентів бакалаврів необхідних компетенцій в області дефектології та девіантології і вміння використовувати ці знання у своїй науковій і практичній діяльності.</p>
----------------------------	---

Мова викладання	Українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Загальна кількість год.
Денна форма	20	26	59	105
Заочна форма	8	2	95	105

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання :
ПРН301	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПРН302	Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
ПРНУ02	Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПРНУ04	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, встановлювати ефективність власних дій.
ПРНУ05	Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту.
ПРНА01	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки
ПРНК03	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.

Результати навчання			
Символ ПРН	Після успішного завершення курсу цієї навчальної здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
ПРН301 ПРНА01 ПРН302	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРН301 ПРНУ04 ПРН302	Знати історію розвитку дефектології та девіантології, категорально-понятійний апарат, основи біології та генетики людини	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНУ04 ПРНА01 ПРНУ03	Мати навички підбору психодіагностичного матеріалу відповідно до мети та завдань дослідження	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування

ПРН301 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03	Уміти використовувати отримані результати психодіагностичних досліджень в подальшій практичній роботі	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРН301 ПРНУ04 ПРНУ05	Розробляти рекомендації щодо оптимізації процесу їх навчання і виховання осіб з вадами розвитку	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, год. (денна, заочн ф/н)
Тема 1.	Загальні питання спеціальної психології як складової дефектології	ПРН301 ПРН302	2/4/6 (денна ф/н) 1/-/10(заочна ф/н)
Тема 2.	Сутність порушення розвитку, його структура і закономірності	ПРН301 ПРН302 ПРНУ05	2/2/4 (денна ф/н) -/-/10 (заочна ф/н)
Тема 3.	Відхилення розвитку. Класифікації форм дизонтогенезу.	ПРН301 ПРН302 ПРНУ05	2/2/4 (денна ф/н) 1/-/10 (заочна ф/н)
Тема 4.	Види порушень психічного розвитку особистості.	ПРН301 ПРН302 ПРНУ05	2/2/6 (денна ф/н) 1/1/10(заочна ф/н)
Тема 5.	Особистісні властивості дітей і підлітків з відхиленнями розвитку. Психологічна корекція, компенсація, реабілітація	ПРН301 ПРН302 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ05	2/2/4(денна ф/н) 1/-/10 (заочна ф/н)
Тема 6.	Поняття і загальна характеристика девіантології.	ПРН301 ПРН302 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ05	2/4/6(денна ф/н) 1/-/10 (заочна ф/н)
Тема 7.	Психологічна сутність основних форм та видів девіантної поведінки.	ПРН301 ПРН302 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ05	2/4/5 (денна ф/н) -/-/9 (заочна ф/н)
Тема 8.	Делінквентна (протиправна) поведінка. Характеристика окремих видів девіантної поведінки і їх зв'язок зі злочинністю	ПРН301 ПРН302 ПРНУ02 ПРНА01	2/4/4 (денна ф/н) 1/-/10 (заочна ф/н)
Тема 9.	Суїцидальна поведінка. Особливості суїциду у дітей і підлітків	ПРН301 ПРН302	4/2/6(денна ф/н) 1/1/8(заочна ф/н)

		ПРНУ04 ПРНУ05	
Тема 10.	Діагностика, профілактика і психологічна корекція девіацій в поведінці особистості.	ПРН301 ПРН302 ПРНУ04 ПРНУ05	4/2/10(денна ф/н) 1/-/8(заочна ф/н)

Список основної літератури	<p>1. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д. Т. Гошовська; Волинський національний університет ім. Лесі Українки. - Луцьк, 2011. - 265 с.</p> <p>2. Лубовський В. І. Спеціальна психологія: в 2 т. / Під ред.. М., 2015. Т. 1.</p> <p>3. Пахомова Н. Г., Кононова М. М. Спеціальна психологія: навч. посіб. для студентів спец. 6.010105 - "Корекційна освіта"; Полтав. нац. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка. - Полтава: АСМІ, 2015. - 359 с.</p> <p>4. Слепович Е.С., Полякова А.М. Специальная психология. Минск: Вышэйшая школа, 2012. 511 с.</p> <p>5. Шипицына Л. М. Специальная психология: учебник для академического бакалавриата. М.: Издательство Юрайт, 2016. 287 с. Серия : Бакалавр. Академический курс.</p> <p>Інформаційні ресурси: Портал PSYLIB http://www.psylib.org.ua/</p> <p>1. Пахомова Н. Г., Кононова М. М. Спеціальна психологія навч. посіб. для студентів спец. 6.010105 "Корекційна освіта"; Полтав. нац. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка. Полтава: АСМІ, 2015. 359 с. [Електроний ресурс] Режим доступу: https://pidru4niki.com/82747/psihologiya/spetsialna_psihologiya</p> <p>2. Шипицина Л.В. Спеціальна психологія. [Електроний ресурс] Режим доступу: https://stud.com.ua/78574/psihologiya/spetsialna_psihologiya</p>
----------------------------	--

Дотримання вимог академічної доброчесності	<p>Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <p>самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;</p> <p>надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ “ОЮА” визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-oyua</p>
--	---

Оцінювання	
Вид оцінювання	%
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50
• доповіді та повідомлення на семінарах	25
• виконання письмових індивідуальних завдань, рефератів, контрольних робіт	15
• опитування на семінарських заняттях	10
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50
• письмова компонента	25
• усна компонента	25

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Вимоги викладача: вимоги до відвідування занять	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою. Підготовка рефератів та доповідей за темами навчальної дисципліни. Поведінка в аудиторії повинна відповідати загальним вимогам ділової та наукової етики.
---	---